

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA HSS-a**

Zagreb, 18. kolovoza 2004.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o sigurnosti prometa na cestama,
s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora, Klub zastupnika Hrvatske seljačke stranke podnosi Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama, s Konačnim prijedlogom zakona, za donošenje po hitnom postupku.

Prilikom rasprave o Prijedlogu zakona na sjednici Hrvatskog sabora i sjednicama njegovih radnih tijela, potrebna objašnjenja davat će predstavnici predlagatelja g. Josip Vresk, g. Zdenko Haramija, g. mr.sc. Božidar Pankretić i g. Ante Markov.

PREDSJEDNIK KLUBA HSS-a

Zlatko Tomčić

KLUB ZASTUPNIKA HRVATSKE SELJAČKE STRANKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, kolovoz 2004.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA ZAKONOM TREBA UREDITI, TE POSLJEDICE KOJE ĆE NASTATI DONOŠENJEM ZAKONA

Hrvatski sabor je na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donio novi Zakon o sigurnosti prometa na cestama, te uz taj propis i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima. Oba ova Zakona objavljena su u Narodnim novinama od 28. srpnja 2004. s time što Zakon o sigurnosti prometa na cestama stupa na snagu 20. kolovoza 2004. godine, a Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

U Zakonu o sigurnosti prometa na cestama koji je donio Hrvatski sabor vozači ne smiju imati, a u skladu sa člankom 199. alkohola u organizmu. Klub zastupnika Hrvatske seljačke stranke smatra da ovakva odredba nije dobra iz nekoliko razloga.

Prvi razlog kojim se rukovodio Klub zastupnika Hrvatske seljačke stranke i zastupnici koji su svojim potpisom podržali donošenje ovog zakona, jest podatak da vozači pod utjecajem alkohola čine ipak postotno mali broj, od ukupnog broja vozača. Iako je točno da je taj broj u nesrećama tijekom 2003. godine činio 6,8%. Međutim, ako se gleda promatrano razdoblje od 1996. godine pa do 2003. godine vidljivo je da ta brojka neznatno varira, te da je u 2002. godini iznosila 4,9%, a da su odstupanja u ostalim godinama vrlo mala. Dade se osim toga zaključiti da su statistički pokazatelji nepouzdati, jer kod najvećeg dijela prometnih nesreća niti nema pouzdanog utvrđivanja uzroka nastanka nesreće što bi se moglo raditi, zapravo, jedino toksikološkim vještačenjem, već se NAPROSTO, sama prisutnost alkohola u organizmu VRLO RIJETKO KAD VJEŠTAČI. Ovakva se statistika bazira naprosto na tome da se prisutnost alkohola u organizmu uzima bez vještačenja kao uzrok prometne nesreće, te su stoga ti podaci potpuno nepouzdati i najvećim dijelom netočni. Ti bi podaci jedino mogli biti točni pod uvjetom kad bi se direktno dovelo u vezu prisutnost alkohola u organizmu i sama prometna nesreća, što je moguće učiniti jedino stručno, tj. vještačenjem.

Osim toga, ako se uzima u obzir da sigurnost prometa na cestama čine vozač, prometnica i vozilo onda je vidljivo da je zapravo i ova statistika koja već sama po sebi nije točna, utemeljena samo na vozačima, pa je to tim više nepouzdan podatak. Ovo jest u svakom slučaju čisto represivni zakon sa vrlo malobrojnim preventivnim elementima, što nije uobičajeno za ovakvu vrstu propisa u zemljama zapadne Europe.

Drugi razlog kojim se vodio Klub Hrvatske seljačke stranke jest činjenica da je Republika Hrvatska turistička zemlja, te i poljoprivredna zemlja, te će primjenom ovakve mjere ovo sigurno imati daleke i nesagledive posljedice. Prvo, izvjesno je da će strani turisti kada putuju u Republiku Hrvatsku bitu upozoreni bilo putem turističkih zajednica, bilo putem nadležnih udruga vozača o ovakvoj zakonskoj promjeni, što će dovesti do toga da će mnogi od njih odustati od putovanja u Hrvatsku, te će se na taj način umanjiti turistički devizni promet, kako što se tiče turizma na moru, tako i kontinentalnog turizma. Drugo i sami proizvođači alkoholnih pića će sigurno imati manji promet, što će na kraju osjetiti i državni proračun. Osim toga, Udruge ugostitelja i vinara su iskazale precizne statističke podatke o tome koliko će pasti i njihov promet. Sve ovo će naravno utjecati i na zaposlenost o kojoj se toliko često govori. Kada se vide usporedni podaci u ostalim zemljama zapadne Europe vidljivo je da je gotovo u svim zemljama (izuzeci su malobrojni) dozvoljiva prisutnost alkohola u organizmu, koja se kreće uglavnom od 0,5 do 0,8 g/kg.

Treći razlog jest razlog da koncentracija alkohola u organizmu do 0,5 g/kg ne predstavlja takvu zapreku da bi vozač bio nesposoban za sigurno upravljanje vozilom. Većina medicinskih teorija se slaže da koncentracija alkohola do 0,5 g/kg zapravo povećava mogućnost brže reakcije i da zapravo takva koncentracija alkohola ne dovodi baš do nikakve opasnosti za reakcije vozača, pa samim time ne ugrožava ukupnu sigurnost cestovnog prometu.

Ovim se Zakonom, dakle, predlaže da bude dozvoljena koncentracija alkohola u organizmu do 0,5 g/kg te se skraćuje rok kod mjera opreza koje može izricati policija sa 30 dana na 5 dana obzirom da je Klub zastupnika Hrvatske seljačke stranke predložio izmjene Zakona o prekršajima upravo na rok od 5 dana.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati nikakva dodatna sredstva.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Pravni temelj za donošenje Zakona po hitnom postupku sadržan je u članku 159. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora. Kako je Zakon o sigurnosti prometa na cestama objavljen u Narodnim novinama od 28. srpnja od 2004. godine, te kako se primjenjuje od 20. kolovoza 2004. godine, to Klub zastupnika Hrvatske seljačke stranke smatra da bi Zakon trebalo donijeti po hitnom postupku. Osim toga, Zakon bi mogao brzo izazvati vrlo negativne posljedice po hrvatski turizam, vinogradarstvo, vinarstvo, kao i općenito na proizvodnju i prodaju alkoholnih pića, kao i na samo ugostiteljstvo, pa time indirektno i na državni proračun, tj. drugi razlog zbog kojeg bi bilo potrebno Zakon donijeti po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Sukladno Poslovniku Hrvatskog sabora ovaj Prijedlog zakona sadrži tekst Prijedlog zakona, s obrazloženjem.

VI. TEKST ODREDAKA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uz Prijedlog zakona prilaže se tekst odredaka Zakona o sigurnosti prometa na cestama koje se mijenjaju i dopunjuju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Članak 1.

U Zakonu o sigurnosti prometa na cestama («Narodne novine» br. 105/04) u članku 199. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Vozač i instruktor vožnje ne smiju upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima alkohola preko 0,5 g/kg ili opojnih droga.»

Stavak 5. istog članka briše se.

Stavak 6. istog članka postaje stavak 5. a naredni stavci se pomiču prema rednom broju.

Stavak 8. istog članka mijenja se i glasi:

«Novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla i zaprežnog vozila koji upravlja vozilom na cesti ako u organizmu ima alkohola preko 0,5 g/kg ili opojnih droga.»

Članak 2.

U članku 221. stavak 2. mijenja se i glasi:

« Osoba iz stavka 1. ovog članka ne smije upravljati niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima opojnih droga ili alkohola preko 0,5 g/kg.»

Članak 3.

U članku 282. stavak 6. mijenja se i glasi:

«Osoba za koju je ispitivanje na jedan od načina iz stavka 1. ovog članka utvrđeno da u organizmu ima alkohola preko 0,5 g/kg, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje, snosi troškove ispitivanja, a osoba iz stavka 3. ovoga članka snosi i troškove odvoženja službenim policijskim vozilom na liječnički pregled, vađenja krvi i uzimanje urina radi analize.»

Članak 4.

U članku 285. stavak 1. točka 1. mijenja se i glasi:

«koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom a u organizmu ima alkohola preko 0,5 g/kg ili opojnih droga.»

U članku 285. stavak 3. mijenja se i glasi:

«Na temelju odredbi stavka 1. ovoga članka, vozačka dozvola se privremeno oduzima dok ne prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta, a najduže 5 dana.»

U članku 285. stavak 4. mijenja se i glasi:

«Ako u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka vozač ne preuzme privremeno oduzetu vozačku dozvolu kada prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta ili u roku od 5 dana od dana privremenog oduzimanja, vozačka dozvola će se dostaviti tijelu u čijoj se evidenciji vodi. Tijelu u čijoj se evidenciji vodi vozač vozačku dozvolu dostavit će i u slučaju da je u međuvremenu od nadležnog tijela doneseno pravomoćno rješenje o kazni i izrečenoj zaštitnoj mjeri.»

Članak 5.

U članku 295. stavak 4. mijenja se i glasi:

«Mjera opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole izriče se u trajanju do 5 dana nalogom na način i u slučajevima propisanim ovim Zakonom.»

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom dozvoljava se prisutnost u organizmu alkohola do 0,5 g/kg, a isto tako za vozače bicikla i zaprežnog vozila.

Uz članak 2.

Odnosi se na upravljanje, odnosno početak upravljanja vozilom, što smije napraviti vozač kada u organizmu ima alkohola do 0,5 g/kg.

Uz članak 3.

Odnosi se na troškove ispitivanja alkoholiziranosti, što ne snosi vozač koji u organizmu ima alkohola do 0,5 g/kg.

Uz članak 4.

Odnosi se na privremeno oduzimanje vozačke dozvole i na skraćenje roka sa 30 na 5 dana.

Uz članak 5.

Odnosi se na privremeno oduzimanje vozačke dozvole i na skraćenje roka sa 30 na 5 dana.

Uz članak 6.

Odnosi se na dan stupanja na snagu.

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Proglašavam Zakon o sigurnosti prometa na cestama, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 15. srpnja 2004. godine.

Broj: 01-081-04-2515/2

Zagreb, 21. srpnja 2004.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Članak 199.

(1) Vozač i instruktor vožnje ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima alkohola ili opojnih droga.

(2) Prisutnost alkohola u organizmu utvrđuje se analizom krvi ili urina, mjerenjem količine alkohola u litri izdahnutog zraka, liječničkim pregledom i drugim metodama i aparatima.

(3) Smatrat će se da vozač u organizmu ima opojnih droga ako se prisutnost opojnih droga utvrdi odgovarajućim sredstvima ili uređajima, liječničkim pregledom ili analizom krvi ili krvi i urina.

(4) Smatrat će se da je vozač počeo upravljati vozilom ako je pokrenuo vozilo s mjesta.

(5) Novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač, ako u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno miligrama u litri izdahnutog zraka. Osim novčane kazne može mu se izreći jedan negativan bod.

(6) Novčanom kaznom od najmanje 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako ima u organizmu alkohola iznad 0,5 do 1,50 g/kg ili miligrama u litri izdahnutog zraka, izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje tri mjeseca i odrediti tri negativna boda.

(7) Novčanom kaznom od najmanje 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako u organizmu ima alkohola iznad 1,50 g/kg, odnosno miligrama u litri izdahnutog zraka ili ako u organizmu ima opojnih droga, odnosno ako se odbije podvrgnuti ispitivanju ili liječničkom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili krvi i urina (članak 182. i članak 285.). Osim novčane kazne izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje šest mjeseci i odredit će mu se pet negativnih bodova.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla i zaprežnog vozila koji upravlja vozilom na cesti ako u organizmu ima alkohola ili opojnih droga.

Članak 221.

(1) Osoba koja je položila vozački ispit i dobila vozačku dozvolu za M, A1, A, B, ili C1 kategoriju vozila ne smije dvije godine od dana izdavanja vozačke dozvole upravljati vozilom na cesti brzinom većom od 80 km na sat, na cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila brzinom većom od 100 km na sat, odnosno 120 km na sat na autocesti, a mopedom 40 km na sat, niti tim vozilom smije vući priključno vozilo, a niti organizirano prevoziti djecu.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka ne smije upravljati niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima opojnih droga, alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti.

Članak 282.

(1) Policijski službenik koji obavlja nadzor vozača i drugih sudionika u prometu na cesti, ovlašten je nad svakim sudionikom u prometu koji svojim ponašanjem ometa ili ugrožava promet, provesti postupak ispitivanja pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alkometar i dr.), umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima, radi utvrđivanja prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje, odnosno ovlašten je nakon toga te osobe s istim ciljem odvesti na vađenje krvi i uzimanje urina ili na liječnički pregled.

(2) Prije poduzimanja radnji iz stavka 1. ovoga članka, policijski službenik može podvrgnuti vozača postupku prepoznavanja znakova koji su posljedica prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje

(3) Policijski službenik odvest će na vađenje krvi i uzimanje urina radi analize i osobe kad poriču rezultate ispitivanja da u organizmu ima opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje utvrđene odgovarajućim sredstvima i aparatima te kad zahtijevaju vađenje krvi i urina radi analize, odnosno liječnički pregled.

(4) Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužne su postupati prema zahtjevima policijskog službenika.

(5) Policijski službenik o poduzetim radnjama iz stavka 1. i 3. ovoga članka i članka 182. ovoga Zakona obvezno sačinjava zapisnik, odnosno zahtjev za liječnički pregled, vađenje krvi i uzimanje urina radi analize.

(6) Osoba za koju je ispitivanjem na jedan od načina iz stavka 1. ovoga članka utvrđeno da u organizmu ima alkohola, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje, snosi troškove ispitivanja, a osoba iz stavka 3. ovoga članka snosi i troškove odvoženja službenim policijskim vozilom na liječnički pregled, vađenje krvi i uzimanje urina radi analize.

Članak 285.

(1) Policijski službenik će privremeno oduzeti vozačku dozvolu i isključiti iz prometa vozača i instruktora vožnje:

1) koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom, a u organizmu ima alkohola ili opojnih droga ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti (članak 199. ovoga Zakona),

2) koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom ako je očito da je vozač u takvu psihofizičkom stanju (umor, stres, bolest, prisutnost lijekova u organizmu na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje) da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (članak 198. ovoga Zakona),

3) koji nema pomagala za koja je navedeno u vozačkoj dozvoli da ih mora koristiti tijekom upravljanja (članak 196. stavak 2. ovoga Zakona),

4) koji upravlja vozilom suprotno odredbama članka 221. stavka 3. i 4.,

5) koji ne postupi po zahtjevu policijskog službenika da se podvrgne ispitivanju ili stručnom pregledu (članak 282. stavak 4. ovoga Zakona).

(2) Policijski službenik isključit će iz prometa:

1) vozača motocikla ili mopeda i osobe koje se prevoze tim vozilima, ako kod sebe nemaju zaštitne kacige ili je odbije nositi na glavi (članak 114. ovoga Zakona),

2) vozača kojeg zatekne da upravlja vozilom prije stjecanja prava na upravljanje vozilom, koji upravlja vozilom, a nema važeću vozačku dozvolu odgovarajuće kategorije ili koji upravlja vozilom u vrijeme kad mu je vozačka dozvola privremeno oduzeta ili kad mu je pravomoćnom odlukom nadležnog tijela izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja vozilom određene vrste ili kategorije,

3) vozača koji ne postupi u skladu s člankom 235. ovoga Zakona.

(3) Na temelju odredbi stavka 1. ovoga članka, vozačka dozvola se privremeno oduzima dok ne prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta, a najduže do 30 dana.

(4) Ako u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka vozač ne preuzme privremeno oduzetu vozačku dozvolu kada prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta ili u roku od 30 dana od dana privremenog oduzimanja, vozačka dozvola će se dostaviti tijelu u čijoj se evidenciji vodi. Tijelu u čijoj se evidenciji vodi vozač vozačku dozvolu dostavit će i u slučaju da je u međuvremenu od nadležnog tijela doneseno pravomoćno rješenje o kazni i izrečenoj zaštitnoj mjeri.

Redni broj	Ime i prezime	Vlastoručni potpis
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		